

много добъръ хоровъ диригентъ, и успѣва да заинтересува рускиятъ духовно-музикални творци, като: Голтесонъ, Компанейски, Чесноковъ, Лисицинъ и др. — да хармонизиратъ и разработватъ старобългарски напѣви и, като следствие, се явяватъ цѣла редица композиции върху тѣхъ, а Компанейски написва цѣла Златоустова литургия. Създадъ си известно име вече като хоровъ диригентъ, на Н. бива възложено ржководството на лѣтните учителски курсове през 1908 въ Петербургъ, а през 1914 диригира цѣлъ концертъ въ царския дворецъ въ Петерховъ — въ присъствието на императора и цѣлото семейство. Следъ революцията — 1918 се връща въ България, оставяйки богатата си библиотека, и най-главно, събраните материали отъ старобългарския напѣвъ, въ Москва, поради забраната да се изнасятъ книги отъ Русия. Съ завръщането си въ София, основава хоръ при църквата „Св. Георги“, и преподава елементарна теория и църковно хорово пѣние въ Музикалното училище. Скоро издига хорътъ си на една значителна художествена висота и, през ноемврий 1919, дава съ него въ Народния театъръ духовенъ концертъ, миналъ при голѣмъ материалъ и художественъ успѣхъ, и последванъ отъ други три концерта, посветени на старобългарския църковенъ напѣвъ, съ които заинтересува българското общество върху неговите красоти и ценности. 1921 напечатва своята „Старобългарска липтургия“ за народенъ хоръ, но изпадналъ съ нея въ тежки материални задължения, неразбрани и недостатъчно оценени въ усилията и ревността си за пропагандиране на старобългарския църковенъ напѣвъ, той, следъ дълго и мѫчително боледуване, почина, оставяйки име на пръвъ заслужилъ неговъ издирвачъ и неуморимъ ревнителъ за неговото въвеждане въ нашата църква.

Никсъ, Фридрихъ — Niecks, Friedrich — музикаленъ критикъ и писателъ, род. 3 февр. 1845 въ Дюселдорфъ, умр. 24 юни 1924 въ Единбургъ, училъ цигулка при Грюевальдъ и Йуеръ, прекарва нѣколко години въ Думрисъ (Шотландия) като орга-

нистъ, учи следъ това две години въ Лайпцигския университетъ, връща се въ Англия, дето започва критическата си дѣйност въ „Musical Times“ („Музикално време“) и други английски музикални вестници; отъ 1891 — професоръ по музикознание въ Единбургския университетъ, уреждайки и исторически концерти. Писалъ: „Музикално възпитание и култура“, „Шопенъ като човѣкъ и музикантъ“ (1888), „Програмната музика презъ последните четири столѣтия“ (1897), единъ „Речникъ на музикалните термини“ (1893), „История на знаковете за измѣнение“ и др.

Никълъ, Джозефъ Уестонъ — Nichol, Joseph Weston — английски компонистъ и музикаленъ организаторъ, род. 7 май 1875 въ Халифаксъ Йоркширъ, умр. май 1925 с. т., ученикъ на Райнбергеръ въ Минхенъ и на Гюйлманъ въ Парижъ, воененъ капелмайстъръ; организиралъ музикални тържества въ Алифаксъ, компониранъ: симфоничните поеми „По английски морета“, „Аластъръ“, музикалната драма „Комала“, творби за духовъ оркестъръ, хорови и солови пѣсни.

Нилсенъ, Карль Августъ — Nielsen, Carl August — именитъ датски компонистъ, род. 9 юли 1865 въ Ньоре Нилдензе на островъ Фюнъ, умр. 1931, ученикъ на консерваторията въ Копенхагенъ, цигуларъ и, по късно — диригентъ на придворния оркестъръ, такъвъ на музикалното дружество, и директоръ на консерваторията въ Копенхагенъ. Творби: 6 симфонии, една оркестрова фантазия, една увертиора, „На сънъ“ — за хоръ и оркестъръ, „Sagatraum“ за оркестъръ, и малка скита за струненъ оркестъръ, по единъ концертъ за цигулка и за флейта съ оркестъръ, 3 струнни квартиета, единъ духовъ квинтетъ, една сонаата за цигулка и пиано, „Прелюдия и престо“ и „Вариации“ за соло цигулка, „Симфонична скита“, „Хуморески — багатели“, „Тема и вариации“, „Шакона“, „Импромпту“ и 5 малки къса — за пиано, „Химъ на любовта“ и „Пролѣтъ на фюннитъ“ — за хоръ и оркестъръ; две опери: „Сауль и Давидъ“ и „Маскарадъ“, църковни пѣснопѣния, солови пѣсни. Музиката на Н. се от-